

**НАДХИТРЕНИЯТ ЛИХВАР
БЪЛГАРСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

Имало едно време един беден човек. Имал си той една малка нивица, един вол и една крава. С вола и кравата орял нивата и едва се прехранвал. Но не щеш ли, волът му умрял и трябвало да се купи друг, та да изоре и посее нивата. А нямал пари. Въртял, сукал, па накрая отишъл при лихваря и му поискал една жълтица.

— Ще ти дам, ама наесен ще ми върнеш две жълтици! — рекъл лихварят.

Какво да прави човекът? Съгласил се наесен да върне две жълтици и взел жълтицата, та си купил вол...

Ала за проклетия годината се случила сушава. Сиромахът не могъл да прибере дори и семето от нивата си. И нямало откъде да вземе, та да върне двете жълтици на лихварина. А той това и чакал. Веднага взел нивата на бедняка срещу дълга.

— Не е право, господарю, да ми вземеш нивата! От що ще се прехранвам! — рекъл бедният човек на богатия.

— А право ли е да не ми връщаш жълтиците? Върна ли ми ги? Не си! За тях ти вземам нивата!

Навел глава сиромахът. Почудил се какво да прави и как ще изхрани децата си. Па отишъл, та се оплакал на селския кмет.

Кметът, като го изслушал, взел страната на лихваря:

— Право е! Щом не си върнал жълтиците, с нивата да се наплатиш!

Навел глава сиромахът и се замислил. Мисли, мислил, па отишъл при съдията. И нему разправил каква била работата. И съдията отсъдил:

— Прав е лихварят! Върни му жълтиците, вземи си нивата!

— И тука няма правда! — рекъл си беднякът и си тръгнал.

Както си вървял по пътя и се ядосвал, съгледал, че насреща му се задал чуден човек: целият бил черен, само главата му била червена. И на гърба си имал две големи крила. Като махал с крилете си, веел силен вятър.

Уплашил се сиромахът и се отбил от пътя.

— Какво, уплаши ли се? — изсвирил в ухото му чудният човек и така силно духнал с крилете, че щял да го отвее.

Сиромахът се сдървил от страх и не могъл дума да продума. Едва когато чудният човек свил криле, та поседнал край пътя, той се окопитил и го попитал:

— Ти дяволът ли си?

— Какъв ти дявол? Аз съм Вятърът.

— Вятърът ли? Ами защо си такъв черен? А само главата ти червена...

— Аз съм Черният вятър!

— Ами можеш ли да ми помогнеш! Аз търся съдия, който да отсъди право! А ти си справедлив! Духаш еднакво и за бедните и за богатите... — и той разправил каква била работата.

— Не мога, човече, да ти помогна! Моята работа е вятър работа! Но... най-добре е да идеш при Месечината. Тя свети отвисоко и далеко вижда. И много знае! Тя може само да те оправи!

И вятърът си заминал, като посочил една Сребърна планина, там да дири Месечината сиромашът.

Тръгнал бедният човек натам. Вървял, вървял, най-сетне стигнал до палатите на Месечината. В двора видял две звездици. Те седели на сребърни столчета и пошивали със сребро дрехата на Месечината. И като чули, че на портите се чука, станали и посрещнали човека. Разпитали го накъде е тръгнал и защо му трябва Месечината. Но като чули, че ще иска от нея да му става съдия, поклатили глави и рекли:

— Нищо не може да ти помогне Месечината. Тя не смее от Слънцето, че само да научи то, ще я пребие! Нали е по-малка, страхува се от него...

— А бе, Звездички, пуснете ме в двореца аз да помоля Месечината! Може пък да се съгласи!

— Ух, каквата е студена и сърдита, само да те зърне, ще те умъртви! Бягай оттука, чичо, че тя ей сега ще се върне! Бягай, дорде не е станало късно!

— Брей, ами кой ще ми стане съдия? — натъжил се сиромашът.
— Мене Вятърът ми каза, че Месечината може да ми стане съдия!

— Ех, остави го ти Вятъра! Приказката на Вятъра е вятър приказка. Ами ти по-добре отиди при Слънцето. Само то може да ти стане съдия! Ето, хвани тая пътека. Тя ще те изведе в една Златна планина. Там се намира Слънчовият палат.

Сбогувал се сиромашът със Звездичките и тръгнал по посочената му пътека. Вървял, докато стигнал Златната планина. Пред Слънчовите палати го срещнала Слънчовата майка — Ясната зора. Рекла му:

— Бягай оттука, човече, че скоро Слънчо ще дойде и какъвто е на залез кръвожаден, на един залък ще те лапне!

— Ама аз съм дошъл при Слънцето. Искам да ми стане съдия! — отговорил сиромахът и разправил на Зората неволята си.

Тогава тя казала:

— Скрый се в избата! Като дойде Слънчо, аз ще го нахраня и приспя. И като преспи един сън, той става харен и милостив. Аз тогава ще му разкажа за тебе и за молбата ти.

Послушал човекът Слънчовата майка и се скрил в избата на палата и зачакал.

След малко дошло Слънцето. Целият палат се сгорещил толкова много, като че ли пожар се запалил. Слънчовата майка се скрила зад вратата да не изгори. И чакала, докато Слънцето седнало покрай трапезата и си скрило огъня в желязната торба, окачена на стената. Па тогава се разтичала, наредила трапезата и нахранила сина си с девет пещи хляб и девет казана гозба. Сетне му постлала и го турнала да спи.

Спало Слънцето, колкото спало, посред нощ станало да пие вода. Тогава майка му разказала за сиромаша и за молбата му. Ала то се засмяло и казало:

— Ех, че е глупав тоя сиромаш! Как да не знае, че където и да иде, който и да му стане съдия, все лихварят ще спечели! Може ли сиромаш да спечели срещу богаташ?

— Ех, сине, ами що да чини бедният човек сега? — попитала майката.

— Ти, мале, утре заран да му кажеш да си върви и с хитрост да си вземе нивата от лихваря. Нека се хване на бас с него, че аз след три дни ще изгрея от запад вместо от изток!

Запомнила майката всичко, що й казало Слънцето, и на другата сутрин, след като го изпратила да грее на земята, викнала бедняка и му предала Слънчовата заръка.

Сиромашът поблагодарил, целунал ръка на Зората и си тръгнал. Хванал една пряка пътека и за час се намерил в село. Отишъл право при лихваря и му рекъл:

— Голям грях стори, господарю, като ми взе едничката нивица! И заради твоя грях след три дни Слънцето ще изгрее от запад вместо от изток!

— Ти си полудял, бе! — провикнал се лихварят. — Де се е чуло и видяло слънце от запад да изгрява!

— Аз ти думам, че след три дни Слънцето ще изгрее от запад и да знаеш, че така ще стане!

— Добре! Ако това наистина стане, ще ти върна нивата! Ама ако не стане, ще ти взема и вола, и кравата! Съгласен ли си? — казал богаташът, като потривал ръце от радост, че пак ще измами бедняка и ще му вземе и вола, и кравата.

— Съгласен съм! — отговорил сиромасът и се хванал на бас.

На третия ден Слънцето, както обещало, така и сторило. Вместо да изгрее от изток, изгряло от запад.

И лихварят, видял не видял, върнал нивата на сиромаса.

Разказал: Спасия Джуренова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.